

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Hovedutvalg for helse og sosial	27.06.2012	007/12

Etablering av nye omsorgsboliger

Saksopplysninger:

Omsorgen for psykisk utviklingshemmede og funksjonshemmede er en del av den generelle omsorgstjenesten i kommunen. Denne delen av tjenesten er, i likhet med de øvrige områder, i stadig endring og utvikling. Endringsbehovene springer ut av en rekke forhold. Over tid skjer det forandringer i sammensetningen av brukergruppa og i brukernes individuelle hjelpebehov. Endringer i de generelle rammebetingelsene for kommunens drift av tjenesten, samt den faglige utviklingen er også forhold av betydning i denne sammenheng.

Bakgrunn og problemstilling:

Værøy kommune har i dag i alt 12 personer som trenger ekstra oppfølging og opplæring i bolig, barnehage og skole. Disse er individuelt meget forskjellige med hensyn til alder og funksjonsnivå. 7 personer er avhengig av en døgnkontinuerlig tilbud, 4 personer har et dagtilbud i barnehage eller på skole, gjennom personlige assistenter i tillegg til pedagogisk tilbud. 1 bruker ivaretas av den øvrige omsorgstjenesten. Pu-tjenesten har vært under gradvis oppbygging fra HVPU- reformen i 1990 og frem til i dag. Det har vært en dramatisk økning av antallet brukere i Værøy kommune som har et behov for tilrettelagte tjenester. På grunn av brukernes svært ulike bistandsbehov og krav til omfattende individuell omsorg, bærer strukturen i Pu-omsorgen i preg av ulike "særomsorgstilbud" rundt om i kommunen. Manglende tilrettelagte fysiske boligløsninger for denne gruppen er en annen tungtveiende årsak til at det nå må vurderes en annen bolig eller bofellesskap.

Rundt en av kommunens mest hjelpetrequende brukere har det vært etablert et døgnkontinuerlig omsorgstilbud siden 2006, i en omsorgsbolig med tre bo-enheter, det er tilknyttet personal til denne brukeren med ca 4,2 årsverk.

Deler av denne personalgruppa skal også yte oppfølging av andre brukere i omsorgsboligen, i tillegg til oppfølging av en enkelt bruker i en bolig som ligger nedenfor barnehagen. I dagens situasjon lar dette seg kun gjøre gjennomføre i begrenset grad, noe som går ut over virksomheten og den enkelte bruker.

Tjenesten har også en annen ressurskrevende bruker som pr i dag mottar avlastning i en omsorgsbolig tilhørende Boligstiftelsen, denne ordningen kom i stand høsten 2011, for å løse familiens store behov for avlastning.

Personalet uttrykker selv at nåværende organisering har negative konsekvenser for arbeidsmiljøet, når man i tillegg arbeider med brukere i forholdet 1:1 blir resultatet og slitasje og mye frustrasjon hos de ansatte og brukerne, og pårørende.

Analyse av krav/hensyn:

I henhold til gjeldene lovverk har kommunene omfattende forpliktelser når det gjelder å yte bistand på en forsvarlig måte til mennesker med ulike typer hjelpebehov.

Ny helse- og omsorgslov

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

6.a-d

praktisk bistand, avlastning, støttekontakt og plass i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester.

Kommunen skal videre ivareta arbeidsgiveransvaret for de ansatte.

Arbeidsmiljølovens kap. 1 § 1-1 a-e Lovens formål.

Denne loven stiller strenge krav til et forsvarlig arbeidsmiljø der arbeidstakerens fysiske og psykiske helse samt velferd skal være ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

I dagens situasjon makter ikke kommunen å oppfylle krav til en faglig forsvarlig omsorg, ei heller å skape et tilfredsstillende arbeidsmiljø slik som arbeidsmiljøloven krever.

Pleie- og omsorgssjefen mener videre at en nedslitt, frustrert og ustabil personalgruppe som arbeider alene med brukerne døgnet rundt, er en rettsikkerhetsrisiko for omsorgsmottakeren. Arbeidet med forsvarlig kvalitetssikring blir følgelig vanskeliggjort i vesentlig grad.

Til tross for at denne brukergruppa er svært uensartet, må veien gå mot samordning og integrering av denne tjenesten, både innad og mot de øvrige tjenestene som kommunen skal yte til sine innbyggere. Pleie- og omsorgssjefen mener slik samkjøring er avgjørende for at kommunen i fremtiden skal kunne gi nåværende og eventuelle fremtidige brukere et tilstrekkelig bistandstilbud. En samordningsprosess er videre tvingende nødvendig av hensynet til fremtidig ressursutnyttelse.

En avgjørende forutsetning for en slik utvikling vil være tilrettelagte løsninger der flere Pu-brukere kan få tilbud om en bo-enhet i en omsorgsbolig med et fellesareal der ulike felles aktiviteter kan tilbys. Det må også legges til rette for at vi kan ha en avlastningsdel med rom til 2 brukere og en personaldel, der personalet får egen garderobe, bad og et vaktrom. Dagens bolig har ingen personaldel eller rom til bruk ved avlastingstilbud.

Alternative løsninger:

Pleie- og omsorgssjef vil vise til to alternativ for å dekke behovet for omsorgsboliger til psykisk utviklingshemmede og funksjonshemmede.

1. Utbygging av eksisterende boligmasse, denne løsningen vil ha sine begrensninger i forhold til arealet på tomten, det vil også være nødvendig å øke eksisterende bygningsmasse fra en etasje til 2 etasjer.
2. Bygging av nye omsorgsboliger. Staten ved Husbanken har i dag tilskudd til bygging av omsorgsboliger og til bygging av fellesareal, nybygg eller renovering av eksisterende bygg.

Der målgruppen er:

Personer med behov for heldøgns helse- og sosialtjenester uavhengig av alder og diagnose, herunder personer med utviklingshemming og andre med nedsatt funksjonsevne personer med psykiske og sosiale problemer, personer med rusproblemer.

De maksimale tilskuddssatsene etter Stortingets vedtak av (prop 65 S (2010-2011)) 5.april 2011er følgende: omsorgsboliger 666.600 kroner, og sykehjemsplasser 888.800 kroner, innenfor en maksimal anleggskostnad på 2,222 mill. kroner.

Tilskuddet til bygging av fellesareal er også blitt økt, fra 30 % til 40 %. De nye maksimalsatsene vil i 2012 da bli kr 666 600 for omsorgsboliger og kr 888 800 for sykehjemsplasser.

Forhenværende økonomisjef/konstituert rådmann Trond Åmo søkte i 2011 om investeringstilskudd for 7 omsorgsboliger + felles areal, denne søknaden ble innvilget i Husbanken. Dette er midler vi igjen kan søke om, og ifølge kontakten ved Husbanken vil dette være midler det er stor sannsynlighet for at vi få.

Konklusjon:

Det må nedsettes en arbeidsgruppe som har som mandat å utarbeide et forslag til løsning. Nye omsorgsboliger eller renovering/ombygging av eksisterende bolig for å kunne møte eksisterende behov. Værøy kommune søker også om aktuelle omsorgsboligtilskudd fra Husbanken.

Rådmannens innstilling:

Det nedsettes en arbeidsgruppe som har som mandat å utarbeide et forslag til løsning. Nye omsorgsboliger eller renovering/ombygging av eksisterende bolig for å kunne møte eksisterende behov. Værøy kommune søker også om aktuelle omsorgsboligtilskudd fra Husbanken.

27.06.2012 HOVEDUTVALG FOR HELSE OG SOSIAL

HS-007/12 Vedtak:

Hovedutvalget for helse og sosial tar saken til orientering.